

ILUARSISSUT

Isumaliutissiissut ulloq 23. maj 2019-imik ullulernerqarsimasoq taarserpaa.

Inassuteqaat allanngortinneqarpoq, taamaalilluni Naalakkersuisunit allannguutissatut siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigineqarluni. Siunnersuutip UKA2018-imit UPA2019-imut kinguartinneqarneranik pissuteqartumik allannguutissatut siunnersuuteqartoqarpoq.

Uunga siunnersuut: Pisortat oqartussaaffigisaanni suliffeqarfiinilu nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisiniarnermut tunngatillugu neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2018-imeersoq.

Inuussutissarsiornermut Nukissiuteqarnermullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq

pillugu**Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap****siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut****ISUMALIUTISSIISSUTAA**

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq, Henrik Fleischer, Siumut, Siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq, Múte Bourup Egede, Inuit Ataqtigiit, Siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq, Hermann Berthelsen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq, Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaq, Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit

Inatsisartunut ilaasortaq, Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut

Inatsisartunut ilaasortaq, Aqqalu Jerimiassen, Atassut

Siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisai siunertaalu

Inatsisartut aalajangiinerat UPA 2015/118 tunngavigalugu siunnersuut suliarineqarpoq, tamatumani pisortat pisiortortarneranni killiliussassanik qulakkeerinnittumik inatsisissatut siunnersuummik Naalakkersuisut saqqummiussinissamut peqquneqarput.

Pisortat oqartussaaffigisaanni suliffeqarfiinilu nioqputissanik kiffartuussinernillu pisiniarneq sanaartornermut suliassaqarfimmitut pinnani siusinnerusukkut inatsisitigut maleruagassiuunneqarsimanngilaq, sumiiffinnili pisortat akunnerminni aalajangersagaannik toqqammaveqartarsimalluni. Pisortat pisiortortarneranni periusissat aalajangersarneqarnissaat Inatsisartut inatsisaatigut siunertarinearpoq, taamaalilluni pitsaanerpaamik unammilleqatigiittoqarneratigut pisortat aningaasaataannik pitsaanerpaamik atuinnissaq anguneqarsinnaaqullugu.

Taamaalilluni pisortat pisiortorneranni pitsaanerpaamik unammilleqatigiinnissamut sapinngisamik pitsaanerpaamik killissaqartitsisoqarnissaanut siunnersuut peqataaqataassaaq, taamaaliornikkut taakku sapinngisamik pitsaanerpaamik ingerlanneqarsinnaaqullugit, tassungalu ilanngullugu neqeroortitsisunut neqerooruteqartunullu neqerooruteqartitsineri annikinnerpaamik aningaasartuuteqarnissaq.

Ammasumik suleriaaseqarnissamik, assigiissitsinissamik aammalu naleqqersuussinissamik tunngaviit siunnersuummi tunngavigineqarput. Aalajangersakkalli aalajangersimasut oqaasertalersorneqarneranni Kalaallit Nunaanni pissutsit immikkut ittut isiginiarneqarput aammalu isumaqatigiissusiortarneri najukkami pissutsit aallaavigineqarnissaat periarfissinneqarpoq.

Imerk, innaallagissamik, kiassarnermillu pisortat pilersuineranni, assartuineri kiisalu allakkerineri nalunaarasuarternermilu inatsit naapertorlugu kisermaassinissamik pisinnaatitaaffeqarfiusuni suliassanut Inatsisartut inatsisaat atuutinngilaq.

Illuliassanut sanaartugassanullu suliassat, neqeroortitsisarneq pillugu inatsimmi malittarisassaqaarsut, kiisalu inatsisitigut aamma kukkunerisuisarnikkut siunnersuisarneq ikiorsiisarnerlu immikkut ittumik isertugassaqartoqartillugu imaluunniit immikkut ittumik paasisimasaqarnissaq inatsisitigut piumasaqaataasinnaammat, pisortani oqartussanit imaluunniit suliffeqarfinit allanit pisiniarnerit, EU-mi inatsisilerineri neqeroortitsineri malittarisassiat najoqqutaralugit nunami EU-mi ilaasortaasumi pisortat peqatigalugit ataatsimoorullugit pisiniarnerit, pisiniarnerit taakku unammillerfiusimani pissutigalugit, kiisalu tapiissutitigut pisinnaatitaalluni suliassamik kiap isumaginnittuussanerani aningaasanut inatsimmi aalajangersagaasutut suliassat siunnersuummi ilanngunneqanngillat. Neqeroortiteriaatsit assigiinngitsut sisamat siunnersuummi aalajangersaavigineqarput: Tamanut ammasumik neqerooruteqartitsineq, killeqartumik neqerooruteqartitsineq aammalu siumoortumik nalunaaruteqarluni siumoortumillu nalunaarutigineqanngitsumik isumaqatigiinniarfiusumik neqerooruteqartitsinerit.

Neqeroortitseriaatsit taaneqartut siulliit marluk tamatigut atorneqarsinnaapput, taaneqartulli kingulliit marluk immikkut pisoqarnissaannik piumasaqaateqarfiullutik, assersuutigalugu pinngortitap piliaanik ajunaarnersuaqartillugu, pilersuisut nikisinneranni periaatsitigut ataatsimoortoqarsinnaatinnagu, ineriartorneq, sullissinissap immikkuualuttortalersornissaa ajornakusoortillugu.

Isumaqatiginninniarnikkut neqeroortitseriaatsit taakku marluk aamma nammineerluni toqqarneqarsinnaapput, kiffartuussinissatut kissaatigisap nalingata 1 mio. kr.-it qaangersimangippagit, periaatsimmi taakku marluk allaffissornikkut oqinnerusutut isigineqarmata.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siullermeerinninnermi siunnersuut tapersorsorluarneqarpoq. Suliffeqarfinnik namminersortitanik Naalakkersuisut tusarniaanissaat, tamatumalu inernerinik ataatsimiititaliap suliarninnermini ilanngussinissaa, inatsisip atuuffiani aningaasanut killiliussat appasinnerunissaannik isumaliutiginninnissaq kiisalu neqerooruteqartitsisarnermi najukkami suliffeqarfiit inassisimanerannik nukittorsaanissap isumaliutigineqarnissaa kaammattuutigalugit siunnersuut Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliamut innersuunneqarpoq.

Tusarniaaneq

Siunnersuut ulloq 18. december 2017-imit – 22. januar 2018-imut tusarniutigineqartoq Naalakkersuisut paasissutissiissutigaat. Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut nalinginnaasumik nassuiaatini nassuiaatigineqarput.

Siunnersuut suliffeqarfinnut namminersortitanut Asiamut, Nukissiorfinnut aamma Mittarfeqarfinnut tusarniutigineqapallassoq siullermeerinninnermi Naalakkersuisut qinnuigineqarput. Tusarniaanermut akissutinut Naalakkersuisut oqaaseqaataat ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarput, tassunga ilanngullugit piffissami sivilunerusumik atuuttussamik isumaqatigiissuteqartoqarnissaanut periarfissaq, sanaartornermut atatillugu teknikimut tunngasumik ikiorneqarnissamik pisinissamut nalingata killinga qaffasingaatsiarloq 2.500.000 kr.-iusoq, taamalu qaffasissusilerneqartoq neqeroortitsisup aningaasartuutai suliassanik neqerooruteqartitsinermut aamma suliassaq pillugu isumaqatigiissuteqarnermut naleqqunnissaat qulakkeerniarlugu, kiisalu pisiffigisinnaasamik piginnaasaqartumik suleqatigiinnissamut isumaqatigiissusiortoqarsinnaanera.

Apeqqutit

Suliassanut neqerooruteqartitsinermi najukkami suliffeqarfiit salliutinneqarnissaat qulakkeerneqarsinnaanersoq nalilersorneqassasoq siunnersuummik siullermeerinninnermi kissaatigineqarpoq. Tassunga atatillugu aatsitassanut inatsimmi § 18, piginnaatitsissummik

pigisaqartup aatsitassanik misissuinerimi piaanermilu sulisartunik kalaallinik atuinissamut pisussaaffianik maleruagassiisoq, innersuussutigineqarpoq.

Kalaallit suliffeqarfiisa neqerooruteqartitsisarnermik inatsimmi salliutinneqarnissaannik qulakkeerinninnissamut periarfissamik naliliineq Naalackersuisunit aappassaaneerinninnissaq sioqqullugu nassiuppaat. Taanna ilanngussatut ilanngunneqarpoq.

Aatsitassanut inatsit pillugu naatsumik oqaatigineqarsinnaavoq, tassani neqerooruteqartut Kalaallit Nunaanniinnerat avataaniinneralluunniit apeqqutaatinnagu assigiimmik inissisimasunngorlugit maleruagassiuunneqarnerat. Taamaalillunilu nunatsinni misissuinnissamut piaanissamullu akuersissuteqarfigineqarnissamik kissaateqartut tamarmik sulisartunik kalaallinik atuinissaat pillugu piumasaqaatinik aalajangersaaffigineqarsinnaapput. Tamanna pisortat nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisiniarneranni kalallit suliffeqarfiutaasa salliutinneqarnissaannut toqqaannartumik sanilliunneqarsinnaanngilaq. Suliffeqarfiit namminersortut akornanni suliassat aatsitassanut inatsimmut ilaatinneqartut pillugit isumaqatigiissuteqarnikkut attaveqatigiinnerit aatsitassanut inatsimmi aalajangersakkatigut malittarisassiuunneqarput, siunnersuut una pisortat aningaasaataannik pisiniarnernik malittarisassiuussisuulluni.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Pisortat neqeroortitsinerannut atatillugu najukkani suliffeqarfiit akuutinneqarsinnaanerit siunnersuummi § 17, imm. 4 aamma § 30 aqqutigalugit annertuumik qulakkeerneqarsinnaanerarlugu Naalackersuisut oqarnerat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. § 17-imi pineqarpoq neqerooruteqartitsisup pilersuisussamik toqqaanermi inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnermik pingaartitsinissamik periarfissaa, tassunga ilanngullugit najukkamiiginnarnissaq, ilinniartussanik, ilinniarfissanik imaluunniit suliatigut misiliiffissanik pilersitsineq, katataasimasunik sulititsineq, peqqinnissakkut siuarsaaneq, avatangiisini pissutsit aamma piujuartitsisinnaaneq aammalu § 30-mi pineqarluni neqeroortitsisup immikkoortukkuutaanik isumaqatigiissutit ilaannik neqerooruteqarsinnaanermut periarfissai (pisussaaffiilu), taamaaliornikkut najukkani suliffeqarfiit pilersuisullu neqerooruteqartunut ilaanissaat ajornannginnerulissalluni. Taamaalilluni neqerooruteqartitsinerimi najukkami pilersuisut immikkut isiginiarneqarsinnaanerit siunnersuutikkut periarfissaareermat ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq, naak inatsimmi pisussaaffiliisoqanngikkaluartoq. Tassunga atatillugu neqerooruteqartitsisarnermut inatsimmi aalajangersakkat taaneqartut Naalackersuisunit qanimut malinnaavigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqassaaq, taamaaliornikkut aalajangersakkat, najukkani neqerooruteqartut tamanut ammasumik neqerooruteqartitsinerimi peqataanissamut periarfissinneqarnissaannik siunertaqartut, sukaterneqarnissaat pisariaqarnerisooq ingerlaavartumik nalilersorneqarsinnaaqqullugu.

Suliassat neqerooruteqartitsisarnermut inatsimmi maleruagassani ilaatinneqassanngitsut sapinngisamik ikinnerpaajutinneqartariaqartut ataatsimiititaliaq tunngaviusumik isumaqarpoq. Taamaattumillu teknikkkut siunnersuisoqarnerup, tamatumani sanaartugassanik suliaqarnerup inatsimmi ilaatinneqalertariaqarnerannik Naalackersuisut isummernerannut ataatsimiititaliaq isumaqataavoq. Tamannali inatsisilerinikkut kukkuneruisarnikkullu suliassat aalajangersimasut inatsimmi aamma ilaatinneqartariaqarnerannit allaanerungaangilaq. Naalackersuisut siunissami inatsimmik naleqqussaannerminni tamatuminnga isummaminiititsisarnissaat ataatsimiititaliamit piumasarineqarpoq. Ataatsimiititaliap Naalackersuisunik oqaloqatiginninneranni paasinarsisimavoq siunnersuut manna EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummut sunniuteqarsinnaasoq, tamanna ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq. Ataatsimiititaliali piumasarissavaa qanoq Kalaallit nunaanni sumiiffinni suliffeqarfiit suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutip sinaakkusiissutaasa iluini ineriartorsinnaanerisa taparserneqarsinnaanera pillugu Naalackersuisut ingerlaavartumik nalilersuissasut.

Naalackersuisut 500.000 kr.-inut killiliineq pillugu ima paasissutissiipput:

Siunnersuummi nioqutissanik kiffartuussinernillu pisinerit suulluunniit 500.000 kr.-t sinnerlugu nalillit pineqarput. Nalip taassuma killiffia assersuutigalugu 250.000 kr.-nut appartinneqarnissaa oqaluserineqarsimavoq, kisiannili nalileneqarpoq kalaallit niuertuinut killeqarajuttumik pilersuisoqartarnerup kingunerisaanik taamaallaat periarfissaqartarmat pisiassat annertussusissaat killeqartinneqartarluni naammattumik unammillersinnaanissap pilersinnissaa periarfissaalertinnagu aqqqissuussaasumik neqerooruteqarnissami aningaasartuutaasussanut naapertuunnissaq eqqarsaatigalugu.

Aningaasanut killiliussap "qaffasinnera" mianersornertut ataatsimiititaliamit ilaatigut isigineqarpoq, tassami inatsisip atuutilersinneqarnerani killiliussassaq pitsaanerpaaq eqqoruminaassinnaammat. Taamaalillunilu aallaqqaammut "appasippallaamik" killiinerup paarlattuanik aningaasanut "qaffasissumik" killiliinikkut pilersuisut mikinerit annikinnerusumik artukkerneqassapput. Taamaalillunilu allassimasut ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarput, kaammattuutigineqassallunilu aningaasatigut killiliussat qaffallugit apparlugilluunniit allanngortinneqartariaqarnerisut Naalackersuisunit ingerlaavartumik nalileneqartassasoq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunissai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnermini aningaasaqarnikkut kingunissai siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allaaserineqarput. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu annertuunik kinguneqassanngitsutut nalileneqartoq tassani allassimavoq, tassami siunnersuut malillugu neqeroortitsinermi allaffissornikkut aningaasartuutit unammilleqatigiinnerup annertusineratigut taamaalillutillu kiffartuussinertit pisiarineqartut akikinnerulernerisigut matussuserneqassammata.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Allannguutissatut siunnersuutip Naalakkersuisunit saqqummiunneqartup
akuersissutigineqarnissaa ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit inassutigineqarpoq.

Ataatsimiitaliap taama oqaaseqaateqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut paasinnilluni siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Henrik Fleischer
Siulittaasoq

Múte Bourup Egede
Siulittaasup tullia

Hermann Berthelsen

Peter Olsen

Randi Vestergaard Evaldsen

Tillie Martinussen

Aqqalu Jerimiassen